EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2022/1708,

annettu 4 päivänä toukokuuta 2022,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2020, pääluokka VIII – Euroopan oikeusasiamies

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2020, pääluokka VIII – Euroopan oikeusasiamies,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0068/2022),

A. haluaa korostaa vastuuvapauden myöntävänä viranomaisena vastuuvapausmenettelyn yhteydessä, että unionin toimielinten demokraattista legitimiteettiä on erityisen tärkeää vahvistaa edelleen lisäämällä avoimuutta ja vastuuvelvollisuutta sekä soveltamalla tulosbudjetoinnin käsitettä ja noudattamalla henkilöresursseja koskevaa hyvää hallintotapaa;

1. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin ei havainnut merkittäviä puutteita Euroopan oikeusasiamiehen henkilöresursseihin ja hankintamenettelyihin liittyvillä tarkastetuilla aihealueilla;

2. korostaa, että tarkastustyönsä perusteella tilintarkastustuomioistuin totesi, ettei virhetaso kokonaisuutena tarkastellen ollut olennainen toimielinten eikä myöskään oikeusasiamiehen hallintomenoihin liittyvissä maksuissa varainhoitovuodelta 2020;

3. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin ei havainnut toimien sääntöjenmukaisuuteen liittyviä erityisiä ongelmia ja että oikeusasiamiehen valvontajärjestelmän tarkastelun perusteella ei havaittu merkittäviä ongelmia;

4. on tietoinen siitä, että tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen 9. luvussa ”Hallinto” keskitytään henkilöstö-, kiinteistö-, laite-, energia-, viestintä- ja tietotekniikkamenoihin ja että tilintarkastustuomioistuimen mukaan tällaisten menojen riski on alhainen;

Talousarvio- ja varainhallinto

5. toteaa, että oikeusasiamiehen talousarvio on luonteeltaan pääasiassa hallinnollinen ja että suuri osa määrärahoista käytetään henkilöresursseihin, kiinteistöihin ja irtaimeen omaisuuteen, laitteisiin ja sekalaisiin käyttömenoihin; panee merkille, että talousarvio oli 12 348 231 miljoonaa euroa vuonna 2020 (11 496 261 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 10 837 545 miljoonaa euroa vuonna 2018);

6. panee merkille, että maksusitoumusmäärärahojen (vuodelta 2020 vuodelle 2021 siirretyt määrärahat mukaan lukien) käyttöaste vuonna 2020 oli 94,91 prosenttia (92,33 prosenttia vuonna 2019) ja että kokonaismäärärahoista 93,16 prosenttia maksettiin vuonna 2020 (89,5 prosenttia vuonna 2019 ja 91,3 prosenttia vuonna 2018); pitää myönteisenä oikeusasiamiehen vuotuisen talousarvion käyttöasteen lisääntymistä huolimatta covid-19-pandemian aiheuttamista vaikeuksista vuonna 2020;

7. panee merkille, että oikeusasiamies kohdensi uudelleen noin 44 500 euroa (eli 0,4 prosenttia talousarviostaan) sisäisellä määrärahasiirrolla, jossa budjettivallan käyttäjä ei ollut mukana, ja 1,37 miljoonaa euroa (eli 11,1 prosenttia sen talousarviosta) kahdella ulkoisella määrärahasiirrolla, joihin budjettivallan käyttäjä osallistui; panee lisäksi merkille, että nämä uudelleenkohdentamiset olivat mahdollisia, koska covid-19-pandemian johdosta vähentyneet menot ja oikeusasiamiehen organisaatiokaavioon tehdyt uudistukset aiheuttivat säästöjä;

8. panee merkille, että maksujen kokonaismäärä oli 11 503 768,06 euroa eli 93,16 prosenttia vuoden 2020 talousarviosta (89,51 prosenttia vuonna 2019); panee tyytyväisenä merkille, että vuonna 2020 kaikkiaan 537 suoritetusta maksusta 99,4 prosenttia suoritettiin ajoissa keskimäärin 11,9 päivän maksuajassa, mikä on huomattavasti vähemmän kuin sallitut 30 päivää;

9. panee merkille, että vuodelta 2020 vuodelle 2021 siirrettyjä määrärahoja, jotka olivat 215 895,65 euroa eli 1,7 prosenttia vuoden 2020 talousarviosta, oli vähemmän verrattuna vuodelta 2019 vuodelle 2020 siirrettyihin määrärahoihin (323 410 euroa eli 2,8 prosenttia vuoden 2019 talousarviosta); panee lisäksi merkille, että 74,31 prosenttia vuodelta 2019 vuodelle 2020 siirretyistä määrärahoista käytettiin (90,36 prosenttia vuonna 2018);

10. toteaa, että vuonna 2020 covid-19-pandemia vaikutti oikeusasiamiehen talousarvioon, kun se vähensi ennakoituja menoja, jotka liittyivät konferensseihin (-109 prosenttia verrattuna vuoteen 2019), virkamatkoihin (89 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019) ja henkilöstön koulutukseen (59 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019); on tietoinen siitä, että menojen vähenemisen myötä on vapautunut varoja, jotka on kohdennettu uudelleen Brysselin toimiston muuttoon liittyvien kustannusten osittaiseksi rahoittamiseksi (valmis vuonna 2021); suhtautuu myönteisesti oikeusasiamiehen resurssien tehokkaan ja optimaalisen käytön osoittamiseen;

11. panee merkille, että oikeusasiamies järjesti vuonna 2020 kolme tarjouspyyntöä, jotka koskivat kahta arvoltaan hyvin vähäistä sopimusta (enintään 15 000 euroa) ja yhtä arvoltaan vähäistä sopimusta (enintään 60 000 euroa), joissa oli vain yksi ehdokas tarjoajan tarjoaman koulutuksen erityisluonteen vuoksi;

Sisäinen hallinto, tuloksellisuus ja sisäinen valvonta

12. pitää myönteisenä, että joulukuussa 2020 hyväksyttiin strategia ”Kohti vuotta 2024”, jossa esitetään lähestymistapa, jota oikeusasiamies noudattaa toimikaudella 2020–2024 auttaakseen luomaan mahdollisimman suurelta osin vastuullisemman, avoimemman, eettisemmän ja vaikuttavamman unionin hallinnon, jotta voidaan vastata EU-skeptisyyden, poliittisten haasteiden ja covid-19-elpymissuunnitelman kaltaisiin haasteisiin; pitää tätä lähestymistapaa välttämättömänä, jotta voidaan varmistaa jatkuva tehokkuus ja lisätä kansalaisten luottamusta toimielimeen;

13. panee merkille, että oikeusasiamies tarkisti organisaatiokaaviotaan vuonna 2020 tukeakseen strategiaa ”Kohti vuotta 2024” ja että menettely saatiin päätökseen kesäkuussa 2021 hallinto-osaston johtajan palvelukseenoton myötä; kehottaa oikeusasiamiestä tarkastelemaan organisaatiorakenteen muutoksen tuloksia pitkällä aikavälillä ja raportoimaan niistä; panee tyytyväisenä merkille myönteiset tulokset, joita on saatu uudella organisaatiorakenteella; toteaa, että se pohjautuu suurelta osin järjestelmään, jonka perustana on luottamus henkilöstöön, ja että se sisältää sellaisia elementtejä kuin tutkimusprosessin vaikutuksen ja tehokkuuden lisääminen tarpeetonta hierarkiaa vähentämällä, ryhmien välisen sisäisen viestinnän, koordinoinnin ja yhteistyön helpottaminen, henkilöstön voimaannuttaminen hankkimaan johtamiskokemusta ryhmän vetäjinä sekä monipuolisen ja joustavan työvoiman varmistaminen; katsoo, että vertaisarviointiryhmien perustaminen helpottaa johdonmukaisuutta ja yhdenmukaista lähestymistapaa ja parantaa tapausten käsittelyn laatua;

14. on tietoinen siitä, että uudessa tilanteessa työmäärää on pyritty jakamaan tehokkaammin osoittamalla avustajia käsittelemään oikeusasiamiehen toimivaltaan kuulumattomia kanteluja esimerkiksi kehottamalla kantelijoita ottamaan yhteyttä viranomaiseen, joka pystyy parhaiten niitä käsittelemään; pitää myönteisenä, että tämä toimintapoliittinen päätös antaa avustajille mahdollisuuden käsitellä 22 prosenttia kaikista vastaanotetuista toimivaltaan kuulumattomista kanteluista, jolloin asian käsittelijöille vapautuu aikaa keskittyä tutkimuksiin; kehottaa oikeusasiamiestä esittämään vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle luettelon tällaisista kanteluista;

15. panee merkille, että oikeusasiamies kehitti myös uudet keskeiset tulosindikaattorit sekä toimet, jotka on järjestetty vuotuisessa hallintosuunnitelmassa 2020 kuuteen aihepiiriin, joihin oikeusasiamies keskittyy vuonna 2021 ja joilla osaltaan mitataan strategian ”Kohti vuotta 2024” tavoitteiden täytäntöönpanoa; panee merkille, että keskeiset tulosindikaattorit sisällytettiin ensimmäistä kertaa vuoden 2021 vuotuiseen hallintosuunnitelmaan ja että tulokset sisällytetään vuoden 2021 vuotuiseen toimintakertomukseen; pitää myönteisenä asiaankuuluvien tulosten saavuttamista myös pandemian aikana erityisesti sisäiset tavoitteet ylittäneiden keskeisten tulosindikaattoreiden osalta;

16. toteaa, että vaikka covid-19-pandemia vaikutti oikeusasiamiehelle toimitettujen kantelujen määrään, vaikutus ei kuitenkaan ollut suuri, koska toimitettujen kantelujen kokonaismäärä (2 107 vuonna 2020 verrattuna 2 171:een vuonna 2019 ja 2 180 kanteluun vuonna 2018) ja käsiteltyjen kantelujen kokonaismäärä (2 148 vuonna 2020 ja 2 201 vuonna 2019) vähenivät vain hieman;

17. antaa oikeusasiamiehelle tunnustusta siitä, että tämä on kyennyt parantamaan kantelujen käsittelyn ja tutkimusten tehokkuutta tekemällä käsiteltäväksi ottamista koskevan päätöksen kuukauden kuluessa 98 prosentissa tapauksista (91 prosenttia vuonna 2019), saattamalla tutkimukset päätökseen kuuden kuukauden kuluessa 76 prosentissa tapauksista (63 prosenttia vuonna 2019) ja 18 kuukauden kuluessa 97 prosentissa tapauksista (90 prosenttia vuonna 2019);

18. panee merkille kantelujen käsittelyn tehokkuuden myönteisen kehityksen: vuonna 2020 keskimääräinen aika oli 36 päivää (64 päivää vuonna 2019 ja 78 päivää vuonna 2018), kun taas tutkimuksen päätökseen saattamiseen kului keskimäärin 133 päivää vuonna 2020 (verrattuna 208 päivään vuonna 2019 ja 254 päivään vuonna 2018); panee merkille, että päätökseen saatettujen tapausten (392) ja aloitettujen tutkimusten (365) suhde on edelleen tavoitetason yläpuolella ja vahvistaa oikeusasiamiehen toiminnan tehokkuuden;

19. pitää myönteisenä, että yleistä etua koskevissa tapauksissa aloitettujen tutkimusten osuus on kasvanut, sillä vuonna 2020 käynnistettiin 65 tutkimusta, kun tavoite oli 50 ja vuonna 2019 aloitettiin 45 tutkimusta; panee merkille, että yleistä etua koskevat tapaukset, jotka ovat merkityksellisiä paljon laajemmalle ihmisryhmälle kuin vain kantelijalle, voivat johtaa hallinnon parannuksiin, mikä on oikeusasiamiehen strategian keskeinen tavoite;

20. suhtautuu myönteisesti nopeutetusta menettelystä saatuihin myönteisiin tuloksiin, joiden ansiosta asiakirjoihin tutustumista koskevia kanteluja voidaan käsitellä paljon nopeammin, sillä keskimääräinen aika on nyt kolmannes siitä, mitä se oli ennen kyseisen menettelyn käyttöönottoa;

21. korostaa, että vuonna 2020 oikeusasiamiehen toimivaltaan kuuluvien kantelujen osuus oli 34 prosenttia, mikä ylittää tavoitteen (33 prosenttia) mutta on alle vuoden 2019 (39 prosenttia); panee tyytyväisenä merkille, että tapausten tehokas käsittely mahdollisti sen, että vuodelta 2020 vuodelle 2021 siirrettiin ennätyksellisen pieni määrä (92) tutkimuksia (verrattuna 117 tutkimukseen, jotka siirrettiin vuodelta 2019 vuodelle 2020);

22. panee merkille, että oikeusasiamiehen suositusten hyväksymisaste on parantunut (79 prosenttia vuonna 2020, kun yleinen hyväksymisaste oli 77 prosenttia vuonna 2019), mutta se on edelleen alle 90 prosentin tavoitteen; panee merkille, että hyväksymisaste lasketaan tiettynä ajankohtana eikä se kata kaikkia oikeusasiamiehen suositusten noudattamiseksi myöhemmin toteutettuja toimia;

23. panee merkille kantelujen käsittelymenettelyjä koskevan uuden käsikirjan valmistumisen sekä uuden organisaatiokaavion mukaisten ”tietämyksenhallinnan koordinaattoreiden” nimittämisen ja toteaa, että heidän toimintaehdotuksiaan pannaan parhaillaan täytäntöön;

24. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin ei esittänyt huomautuksia tarkastettuaan oikeusasiamiehen valvontajärjestelmät, mukaan luettuina sisäisen valvonnan standardit, riskinhallinta, ennakko- ja jälkitarkastukset, poikkeuksia koskevat rekisterit, johdon suorittama valvonta, sisäisen tarkastajan kertomukset ja petostentorjuntatoimenpiteet,

25. panee tyytyväisenä merkille, että oikeusasiamies on tilintarkastustuomioistuimen ehdotuksesta ottanut käyttöön vara- ja lieventämistoimenpiteen, jonka avulla toimet, joita ennakkovalvoja ei voi tarkastaa, tarkastetaan jälkikäteen;

Henkilöresurssit, henkilöstön hyvinvointi ja sukupuolten tasa-arvo

26. toteaa, että vuonna 2020 henkilöstön profiili ja koostumus oli hyvin samanlainen kuin vuonna 2019, eli henkilöstön jäseniä oli 73, joista 37 virkamiestä, 8 sopimussuhteista toimihenkilöä ja 28 väliaikaista toimihenkilöä; panee merkille sopimussuhteisten toimihenkilöiden määrän vähenemisen (11 vuonna 2019 ja 8 vuonna 2020) ja on tietoinen oikeusasiamiehen päätöksestä palkata sopimussuhteisia toimihenkilöitä pääasiassa kattamaan henkilöstön poissaoloja;

27. panee merkille, että oikeusasiamies on ottanut käyttöön toimintaperiaatteita, jotka koskevat vanhempainvapaata (2004), etätyötä (2016) ja osa-aikatyötä (2019); katsoo, että covid-19-pandemiasta saatujen kokemusten perusteella hybridityöjärjestelyjä koskevia toimintaperiaatteita olisi tarvittaessa tarkistettava, jotta voidaan lisätä toimielimen häiriönsietokykyä ja tehokkuutta ja turvata samalla henkilöstön jäsenten hyvinvointi ja tyytyväisyys; on tässä yhteydessä tietoinen siitä, että oikeusasiamies on tarkistanut sekä joustavaa työaikaa että etätyötä koskevia toimintaperiaatteitaan ja että uusi etätyötä koskeva päätös on jo hyväksytty jo vuonna 2021 henkilöstön edustajien kuulemisen jälkeen;

28. pitää myönteisenä, että oikeusasiamies reagoi nopeasti covid-19-pandemiasta johtuviin rajoituksiin ja että etätyö on omaksuttu normaaliksi työjärjestelyksi, työaika on joustava ja toimistolle palataan vapaaehtoiselta pohjalta ja noudattaen sekä unionin toimielinten toteuttamia turvallisuustoimenpiteitä että vastaavia kansallisia sääntöjä; toteaa, että toimielin poisti väliaikaisesti rajoituksen, joka koskee enintään 15:tä päivää etätyötä ulkomailta vuodessa, ja ulotti tämän mahdollisuuden koskemaan harjoittelijoita;

29. toteaa, että oikeusasiamiehen kyky mukautua nopeasti covid-19-pandemiaan johtuu pääasiassa sen toiminnan jatkuvuutta koskevista valmiuksista; toteaa, että henkilöstön täyden etätyön mahdollistava tietotekninen ympäristö oli jo olemassa ja sitä oli testattu ennen pandemian puhkeamista, mikä edisti suuresti nopeaa siirtymistä etätyöhön ja minimoi oikeusasiamiehen työssä ilmenneet häiriöt;

30. on tietoinen siitä, että oikeusasiamies suunnitteli hyvinvointia koskevat valistustoimensa uudelleen covid-19-pandemian valossa; pitää tässä yhteydessä myönteisenä, että oikeusasiamies on pyrkinyt asettamaan etusijalle koulutuksen, jossa keskitytään laajaan etätyöhön liittyviin kysymyksiin, henkilöstön jäsenten ja johtajien välisen viestinnän ja yhteistyön parantamisen sekä yksityiselämän ja työn tasapainottamisen etätyöskentelyn aikana; arvostaa virtuaalisten kahvitaukojen ja lounastapaamisten kaltaisia luovia aloitteita sekä parlamentin työterveysaseman yhteistyötä psykologisen tuen tarjoamiseksi; kannustaa oikeusasiamiestä kehittämään edelleen strategiaansa, jolla pyritään saavuttamaan hyvä tasapaino henkilöstön jäsenten yksityisten velvollisuuksien ja yksikön edun välillä;

31. pitää myönteisenä, että vuonna 2020 hyväksyttiin työhönpaluuta koskevat toimintaperiaatteet, joilla pyritään helpottamaan henkilöstön uudelleenintegroitumista pitkän sairausloman jälkeen riippumatta siitä, liittyykö sairausloma työuupumukseen vai ei;

32. panee merkille, että stressitilanteessa oleville henkilöstön jäsenille tarjottiin räätälöityä tukea ja että tavanomaista pakollista koulutusta ”ihmisarvo ja kunnioitus työssä” jatketaan vuonna 2021 kaikille henkilöstön jäsenille;

33. panee merkille, että eräs henkilöstön jäsen toimitti vuoden 2020 lopulla OLAFille raportin, joka koski vuonna 2018 käsitellyn tapauksen käsittelyn yhteydessä väitetysti esiintynyttä häirintää ja jota tutkitaan parhaillaan; olettaa, että oikeusasiamies on tällä välin toteuttanut kaikki tarvittavat toimenpiteet väitetyn uhrin suojelemiseksi; muistuttaa pitävänsä tärkeänä henkilöstölle järjestettävää pakollista koulutusta työpaikkahäirinnän täyskieltoa koskevasta toimintapolitiikasta;

34. toteaa, että covid-19-pandemian ennakoimattomat seuraukset ovat pakottaneet oikeusasiamiehen lykkäämään monimuotoisuutta ja osallisuutta koskevien toimintaperiaatteiden päivittämistä; on tietoinen siitä, että monimuotoisuutta ja osallisuutta koskevia toimintaperiaatteita sovelletaan toimistojen toimintaan, mukaan lukien koulutus, valintalautakuntien kokoonpano ja harjoittelijakutsujen kohdennettu jakaminen; kannustaa oikeusasiamiestä jatkamaan prosessia, jotta voidaan vahvistaa monimuotoisuutta ja tehdä oikeusasiamiehen toimistosta osallistavampi työpaikka erityisesti vammaisille henkilöille;

35. panee merkille, että 31. joulukuuta 2020 sukupuolijakauma oli 66 prosenttia naisia ja 34 prosenttia miehiä ilman muutoksia vuoteen 2019 verrattuna; panee merkille, että kuudesta johtotehtävästä neljässä toimii nainen, ja myös kaksi ylimmän johdon paikkaa ovat naisilla;

36. toteaa, että toimet sukupuolten tasapuolisen edustuksen saavuttamiseksi koulutustoimissa vaikuttivat myönteisesti ja että vuonna 2020 koulutuspäiviä oli keskimäärin 2,4 naista ja 2,5 miestä kohti;

37. panee merkille, että vuonna 2020 oikeusasiamiehen henkilöstö edusti 18:aa kansallisuutta, mikä merkitsee hienoista vähennystä vuoteen 2019 verrattuna, ja että johtotehtävissä olevat virat jakautuvat vain neljän kansallisuuden kesken (6 vuonna 2018 ja 5 vuonna 2019); kehottaa oikeusasiamiestä jatkamaan ponnistelujaan hyväksyttävän maantieteellisen jakauman saavuttamiseksi ottaen kuitenkin huomioon toimiston pienen koon;

38. panee merkille, että covid-19-pandemiasta huolimatta oikeusasiamies otti vastaan 13 harjoittelijaa vuonna 2020; pitää myönteisenä, että oikeusasiamies pyrki varmistamaan parhaat mahdolliset harjoitteluolosuhteet vähentämällä ja porrastamalla hieman uusien tulijoiden saapumista ja järjestämällä vain yhden vuosittaisen valinnan kahden sijasta; pitää myönteisenä, että oikeusasiamies maksaa kaikille harjoittelijoille kohtuullisen korvauksen elinkustannusten kattamiseksi;

39. korostaa oikea-aikaisia toimenpiteitä, joilla tuettiin harjoittelijoita covid-19-pandemian aikana ja joilla heille tarjottiin tietoteknisiä välineitä ja muuta infrastruktuurimateriaalia sekä 40 euron lisäsumma kuukaudessa sen varmistamiseksi, että harjoittelijoilla oli keinot saada laadukas internetyhteys;

Eettiset toimintapuitteet ja avoimuus

40. pitää myönteisenä, että oikeusasiamiehen intranetissä on luotu erityinen sivu, joka käsittelee etiikkaa ja hyvää käyttäytymistä, ja pitää myönteisenä erityisesti vuonna 2019 hyväksyttyjen häirinnän vastaisten toimintaperiaatteiden täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden sisällyttämistä siihen sekä sitä, että uusien henkilöstön jäsenten ja harjoittelijoiden perehdyttämiskoulutukseen sisältyy eettistä käyttäytymistä koskeva jakso; on tietoinen siitä, että kaksi eettisten kysymysten yhteyshenkilöä tarjoaa tietoa ja apua etiikkaan liittyvissä kysymyksissä;

41. antaa oikeusasiamiehelle tunnustusta siitä, että toiminnan aikataulu julkaistaan verkkosivustolla, ja kannustaa käyttämään avoimuusrekisteriä varmistamaan, että oikeusasiamiehen järjestämien tilaisuuksien tai kokousten puhujat tai osallistujat rekisteröidään siihen; kannustaa voimakkaasti oikeusasiamiestä jatkamaan näitä pyrkimyksiä ja liittämään verkkosivustollaan ilmoitetun tapahtumien isännän ja kokousten osanottajat avoimuusrekisteriin tehtyihin merkintöihin;

42. ehdottaa, että toteutetaan kyselytutkimus, jossa arvioidaan henkilöstön jäsenten tietoisuutta oikeusasiamiehen eettisistä toimintapuitteista, kuten tilintarkastustuomioistuin suositteli tarkastetuille toimielimille erityiskertomuksessaan 13-2019 ”Tarkastettujen EU:n toimielinten eettiset toimintapuitteet: edelleen parantamisen varaa”;

43. pitää myönteisenä asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 ([1]) tulevaisuudesta järjestettyä konferenssia, jossa oikeusasiamies piti tärkeänä lakia, joka antaa yleisölle mahdollisuuden pitää unionia vastuussa, ja kehotti nykyaikaistamaan sitä; yhtyy oikeusasiamiehen näkemykseen, jonka mukaan sen tulisi vastata paremmin kansalaisten oikeuksia, kannustaa suurempaan avoimuuteen ja ottaa huomioon päätöksenteon avoimuutta koskeva oikeuskäytäntö; toteaa tässä yhteydessä, että avoimuuskysymykset muodostivat viime vuonna noin neljänneksen oikeusasiamiehen tutkimuksista;

Digitalisaatio, kyberturvallisuus ja tietosuoja

44. suhtautuu myönteisesti siihen, että oikeusasiamies julkaisee automaattisesti tutkimuksia verkkosivustollaan, paitsi jos kantelija on nimenomaisesti pyytänyt luottamuksellisuutta tai asia sisältää henkilötietoja;

45. panee merkille, että vuonna 2020 tärkeimmillä tietotekniikkatoimilla pyrittiin helpottamaan oikeusasiamiehen toiminnan jatkuvuutta covid-19-pandemian yhteydessä, mukaan lukien kaikkien henkilöstön jäsenten sujuva ja tehokas siirtyminen etätyöhön ja uudet ratkaisut verkkokokouksiin ja -konferensseihin; panee merkille, että tämän vuoksi mobiililaitemenot kasvoivat merkittävästi 31 000 eurosta vuonna 2019 108 000 euroon vuonna 2020;

46. pitää myönteisenä parlamentin toivomaa edistystä tietoteknisten välineiden käytössä ja panee erityisesti merkille tietojen automaattisen siirtämisen oikeusasiamiehen verkkosivustolta sen kantelunhallintajärjestelmään (CMSEO) ja kantelijan kanssa verkkotilin kautta kantelun koko elinkaaren ajan tapahtuvan yhteydenpidon kehittymisen; toteaa, että molemmat toimet parantavat merkittävästi tietoturvaa ja tehokkuutta;

47. pitää myönteisenä, että kaikki EU:n tietosuoja-asetusta koskevaan vuoden 2018 toimintasuunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet on nyt pantu täytäntöön: i) oikeusasiamiehen verkkosivustolle kehitettiin ja siellä julkaistiin käsittelytoimenpiteitä koskeva rekisteri; ii) kehitettiin malli tietosuojaa koskevien vaikutustenarviointien (DPIA) malli; iii) oikeusasiamies hyväksyi päätöksen sisäisistä säännöistä, joilla rajoitetaan rekisteröityjen tiettyjä oikeuksia henkilötietojen käsittelyssä ja jotka julkaistiin *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43).

48. panee merkille, että Euroopan tietosuojavaltuutettu suoritti vuonna 2019 tarkastuksen, joka koski oikeusasiamiehen tapaa käsitellä henkilötietoja, ja lähetti sitten suosituksensa oikeusasiamiehelle marraskuussa 2020; on tietoinen, että oikeusasiamies on hyväksynyt kaikki suositukset kokonaisuudessaan ja että tietosuojavaltuutettu on päättänyt asian käsittelyn; pyytää oikeusasiamiestä ilmoittamaan budjettivallan käyttäjälle prosessin päätökseen saattamisesta vuosikertomuksessaan; on myös tietoinen siitä, että tietosuojavaltuutettu pyysi oikeusasiamiestä ja muita unionin toimielimiä toimittamaan tietoja tietojen siirroista kolmansiin maihin ja kansainvälisille järjestöille, ja pyytää oikeusasiamiestä noudattamaan tietosuojavaltuutetun suosituksia tältä osin;

49. suhtautuu myönteisesti siihen, että oikeusasiamies käyttää ilmaisia ja avoimeen lähdekoodiin perustuvia ohjelmistoja ja edistää niiden käyttöä ulkoisessa ja sisäisessä viestinnässä mahdollisuuksien mukaan; pitää myönteisenä, että oikeusasiamies tunnustaa avoimen lähdekoodin ohjelmistojen lisäarvon avoimuuden lisäämiseksi ja asettaa sen etusijalle uusia tietotekniikkahankkeita kehitettäessä;

Kiinteistöt ja turvallisuus

50. on tietoinen oikeusasiamiehen kohtaamista haasteista, jotka liittyivät Brysselin toimiston muuttoon covid-19-pandemian aikana; panee merkille markkinakartoituksen ja sitä seuranneen tarjouskilpailumenettelyn, joiden avulla parlamentti pystyi määrittämään sopivan rakennuksen oikeusasiamiehen Brysselin toimitilojen siirtämiseksi tietosuojavaltuutetun toiminnan laajentamisen vuoksi;

51. panee merkille päätöksen rahoittaa osa oikeusasiamiehen muuttohankkeesta ja kattaa uusien kalusteiden kustannukset käyttäen säästöjä, jotka ovat seurausta covid-19-pandemiasta sekä oikeusasiamiehen organisaatiokaavion ja palvelukseenottopolitiikan tarkistamisesta; panee merkille budjettivallan käyttäjälle syyskuussa 2020 esitetyn määrärahasiirtopyynnön;

52. korostaa, että uusissa työtiloissa etusijalla ovat joustavat yhteistyötilat, minkä vuoksi henkilökohtaisia toimistoja on hyvin vähän; on tietoinen siitä, että henkilöstön edustajia on kuultu työtiloja koskevista järjestelyistä; kehottaa oikeusasiamiestä arvioimaan uusien tilojen toimivuutta sekä luottamuksellisen työn suorittamisen että henkilöstön jäsenten tyytyväisyyden kannalta asianmukaisen testausjakson jälkeen;

53. panee merkille, että oikeusasiamiehen uusissa tiloissa ei ole pysäköintitiloja henkilöautoille paikan päällä mutta että harkitaan toimia polkupyörien pysäköintitilojen tarjoamiseksi; suhtautuu myönteisesti henkilöstön kestävien liikkuvuusvaihtoehtojen helpottamiseen;

Ympäristö ja kestävä kehitys

54. kannustaa oikeusasiamiestä jatkamaan pyrkimyksiään pienentää ympäristöjalanjälkeään edistämällä digitalisaatiota, vähentämällä paperin käyttöä ja käyttämällä mahdollisuuksien mukaan ja tarvittaessa videokonferenssijärjestelmiä virkamatkojen sijasta;

55. panee merkille, että paperin käyttö on vähentynyt viime vuosina, mistä on osoituksena se, että vuonna 2020 paperin käyttömäärä oli 55 prosenttia vuoden 2017 tarpeista; panee lisäksi merkille, että oikeusasiamiehen julkaisut jaetaan nykyään enimmäkseen sähköisesti; suosittelee konkreettisen ”paperittomuusstrategian” laatimista;

56. kehottaa oikeusasiamiestä ottamaan hallintopäätöksissään asianmukaisesti huomioon kestävän kehityksen strategian ja sisällyttämään tämän strategian tutkimustensa toteuttamiseen;

Viestintä ja monikielisyys

57. suhtautuu myönteisesti ajankohtaisia tutkimuksia selittävien verkkouutisartikkeleiden käyttöön ja oikeusasiamiehen verkkosivuston osioon, jossa käsitellään yleisön oikeutta tutustua asiakirjoihin;

58. korostaa, että on tärkeää tiedottaa unionin kansalaisille mahdollisuudesta kannella oikeusasiamiehelle, jos unionin toimielimissä ilmenee hallinnollisia epäkohtia; panee tässä yhteydessä merkille oikeusasiamiehen jatkuvat pyrkimykset lisätä näkyvyyttään yhdistämällä tavanomaiset viestintävälineet sosiaalisen median alustojen laajempaan käyttöön;

59. panee merkille, että oikeusasiamies on kiinnostunut liittymään yhdessä muiden unionin toimielinten kanssa vaihtoehtoisia sosiaalisen median alustoja koskevaan julkiseen pilottihankkeeseen, jolla pyritään lieventämään yleisiin sosiaalisen median kanaviin liittyviä yksityisyyttä koskevia riskejä;

60. panee merkille konferenssin, joka järjestettiin oikeusasiamiehen 25-vuotisen toiminnan kunniaksi, ja siihen liittyvät toimet, joilla pyritään lisäämään tietämystä oikeusasiamiehen roolista ja mahdollisesta vaikutuksesta unionin kansalaisten elämään;

61. pitää myönteisenä sisäistä viestintää ja EOExpress-uutiskirjettä, joka on saatavilla oikeusasiamiehen intranetin kautta, kun otetaan erityisesti huomioon tarve lisätä tiedottamista henkilöstön jäsenille covid-19-sulkuaikana;

Toimielinten välinen yhteistyö

62. korostaa, että oikeusasiamiehen on tärkeää pitää yllä korkeatasoista tiedonvaihtoa ja yhteistyötä Euroopan oikeusasiamiesten verkoston (ENO) kanssa; kannustaa oikeusasiamiestä tarjoamaan neuvontaa kantelijoille ja ENOn jäsenille myös käyttämällä etäyhteistyön välineitä, jotka otettiin onnistuneesti käyttöön vuonna 2020; ehdottaa, että tutkitaan uusia tapoja kehittää verkostoitumistoimia eri aloilla, vaihtaa parhaita käytäntöjä ja kehittää yhteisiä ratkaisuja;

63. korostaa useita toimielinten välisiä sopimuksia, jotka allekirjoitettiin vuonna 2020 komission yksiköiden (budjettipääosasto, henkilöstöhallinnon pääosasto, palkkatoimisto ja pääsihteeristö) kanssa, jotta voidaan käyttää asiaankuuluvia välineitä (ABAC, Hermes, ARES, Sysper), sekä parlamentin kanssa käytäviä neuvotteluja kriisinhallintaa ja toiminnan jatkuvuutta koskevasta hallinnollisesta järjestelystä (myös sisäisen tarkastajan suosituksen jatkotoimena); pitää myönteisenä toimielinten välisten tietotekniikkaa koskevien puitesopimusten käyttöä; kehottaa oikeusasiamiestä kehittämään synergioita ja resursseja muiden unionin elinten kanssa;

64. on tietoinen siitä, että oikeusasiamies on sitoutunut tiedottamaan erityisesti vuotuisessa raportissaan ”Putting it Right” siitä, miten toimielimet noudattavat hänen suosituksiaan; pitää myönteisenä oikeusasiamiehen valmiutta jakaa proaktiivisesti tapauksia parlamentin valiokuntien kanssa; pitää tätä hyödyllisenä ja kehottaa siksi oikeusasiamiestä jakamaan strategisia tutkimuksia koskevat suosituksensa suoraan parlamentin asiasta vastaaville valiokunnille;

Covid-19-pandemia

65. panee merkille, että vuonna 2020 käsitellyistä 2 148 uudesta kantelusta 170 liittyi covid-19-pandemiaan mutta niistä vain 34 kuului oikeusasiamiehen toimivaltaan; suhtautuu myönteisesti oikeusasiamiehen komissiolle ja neuvostolle antamiin suosituksiin siitä, miten säilyttää korkeat avoimuus- ja vastuuvelvollisuusnormit covid-19-pandemian aikana tehtävissä päätöksissä; antaa oikeusasiamiehelle tunnustusta tutkimuksista ja aloitteista, jotka liittyvät unionin toimielinten ja virastojen vuonna 2020 covid-19-pandemian yhteydessä toteuttamiin toimiin ja jotka auttoivat unionin hallintoa säilyttämään hyvän hallinnon korkeimman tason myös haastavina aikoina ja vaikuttivat siten osaltaan myönteisesti kansalaisten unionia kohtaan tuntemaan luottamukseen;

66. panee tyytyväisenä merkille, että oikeusasiamies on tehostanut tutkimusten käsittelyä hyödyntämällä parhaalla mahdollisella tavalla digitalisaatiotoimia ja covid-19-pandemian esiin nostamia uusia työmenetelmiä, erityisesti etätyötä; toteaa kuitenkin, että eräät oikeusasiamiehen työhön liittyvät näkökohdat edellyttävät edelleen virkamatkoja, esimerkkeinä tutkimuksen kontekstin ymmärtäminen ja kollektiivisen ajattelun helpottaminen; kannustaa oikeusasiamiestä pohtimaan kattavasti digitalisaatiota toimielimen tulevaisuuden kannalta;

67. kannustaa oikeusasiamiestä sisällyttämään sisäisen hallinnon strategiaansa kaikki covid-19-pandemiasta saadut kokemukset toiminnan jatkuvuuden ja kriisinhallinnan, tietoteknisen reagointikyvyn ja organisaation kestävyyden, henkilöstöään koskevan huolenpitovelvollisuuden, sisäisen viestinnän tehokkuuden ja työprosessien joustavuuden osalta.